Uluslararası Ticarette Ödeme Şekilleri

İthalatçı ve ihracatçı arasındaki güven ilişkisinin derecesine, tarafların üstlendikleri risklere bağlı olarak uluslararası ticarette kullanılan farklı ödeme çeşitleri bulunmaktadır. Yaygın olarak kullanılan ödeme şekilleri aşağıdadır:

Peşin Ödeme (Cash Payment / Advance Payment / Prepayment / Cash Before Delivery)
Bu ödeme şeklinde mal sevkiyatı gerçekleşmeden, ithalatçı mal bedelini ihracatçıya öder. İhracatçı herhangi bir risk üstlenmemektedir; sevkiyatın gecikmesi, malların siparişe uygun olmaması gibi riskler dolayısıyla bu ödeme şeklinde tüm risk ithalatçı üzerindedir.
Mal Mukabili Ödeme (Cash Against Goods)
Bu ödeme şeklinde ithalatçı malı teslim aldıktan sonra mal bedelini ihracatçıya öder. İhracatçı malları alıcı adına sevk ettikten sonra, malı temsil eden belgeleri ithalatçıya, ya doğrudan ya da bedelsiz teslim koşuluyla banka aracılığıyla gönderir. İhracatçının en çok risk üstlendiği ödeme şeklidir.
Vesaik Mukabili Ödeme (Cash Against Documents / Documentary Collections)
İhracatçının ithalatçı ile yaptığı satış sözleşmesine uygun olarak malları sevk etmesinden sonra bunları temsil eden sevk belgelerinin mal bedelinin tahsili karşılığında teslim edilmek üzere banka aracılığı ile ithalatçıya teslimine imkan veren ödeme şeklidir.
Kabul Kredili Ödeme (Acceptance Credit)
İthalatçı ile ihracatçı arasında yapılacak bir anlaşma ile ithal edilecek malların bedellerinin ödenmesinin malların sevkiyatından belli bir süre sonraya bırakılmasıdır. Bu ödeme şeklinde, mal bedelinin belirli bir vadede ödenmesini taahhüt eden ve bu ödemeyi garanti eden bir poliçe/bono bulunmaktadır.
Kabul Kredili Akreditif: Uluslararası kurallara ve mevzuata göre açılan akreditiflerde sevk belgelerinin, bu belgelerle birlikte sunulan poliçenin ithalatçının bankası veya muhabir bankaca kabulünü takiben serbest bırakılarak bedellerinin poliçe vadesinde ödenmesine imkan veren bir ödeme şeklidir.
Kabul Kredili Vesaik Mukabili: Bankanın sevk belgelerini bu belgelerle ekli poliçenin ithalatçı tarafından kabulünü takiben ithalatçıya teslim etmesinden sonra poliçe vadesinde mal bedelinin ihracatçıya ödendiği bir ödeme şeklidir.
Kabul Kredili Mal Mukabili: İhraç edilen malın bedelinin malın ithalatçı tarafından teslim alınmasından ve poliçeyi kabul etmesinden sonra poliçe vadesinde ödemenin gerçekleştiği bir ödeme şeklidir.
Akreditifli Ödeme (Letter of Credit)
Akredifli ödeme yöntemi, ithalatçının verdiği talimat doğrultusunda, ithalatçının çalıştığı bankanın belirli bir meblağa kadar ve belirli bir vade için istenilen koşulların yerine getirilmesi ve ihracatçı tarafından ihraç edilen malların ihracına ilişkin belgelerin ibrazı karşılığında ihracatçıya ödeme yapılacağını taahhüt edilmesini içerir. İthalatçı ve ihracatçı bir bankanın mali güvencesi altında olduklarından akreditifli ödeme şekli hem ithalatçı hem ihracatçı açısından avantaj sağlamaktadır.
Banka Ödeme Yükümlülüğü- Bank Payment Obligation (BPO)
Banka Ödeme Yükümlülüğü, ihracatçı ve ithalatçı arasında gerçekleşecek olan alışverişe ait sadece elektronik ortamda sunulan verilerin başarılı bir biçimde eşleşmesi şartı ile bir yükümlü bankanın (alıcının bankası) bir lehtar bankaya (satıcının bankası) verdiği geri dönülemez ve bağımsız bir ödeme taahhüdüdür. Akreditif ile mal mukabili yöntemlerini birleştiren yeni bir ödeme yöntemidir.